

Udskriftsdato: 2. januar 2026

VEJ nr 9002 af 02/01/2020 (Gældende)

Vejledning om genvurdering (remonstration) efter arbejdsskadesikringsloven

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 20195000845

Vejledning om genvurdering (remonstration) efter arbejdsskadesikringsloven

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af de aktuelle regler om genvurdering (remonstration) på arbejdsskadeområdet.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovgrundlag
3. Kort om genvurdering
4. De seks betingelser for at genvurdere
5. Afgørelser, som indeholder flere delafgørelser
 - 5.1. Der klages over hele afgørelsen
 - 5.2. Der klages over den selvstændige afgørelse om anerkendelse
 - 5.3. Der klages over enkelte dele af afgørelsen
6. Fejl ved afgørelsen
 - 6.1. Faktiske og retlige fejl
 - 6.2. Fejlbehæftet skøn
7. Der kan helt eller delvist gives medhold i klagen – genvurdering fører til ændret afgørelse
8. Berigtigelse – oplagte skrive- og regnefejl eller upræcis begrundelse
9. Særligt om tilsidesættelse af garantiforskrifter
10. Der fremkommer nye oplysninger i sagen
11. Afgrænsning mellem genvurdering og genoptagelse ved nye oplysninger
 - 11.1. Klage over afgørelse – genvurdering – klager indsender nye oplysninger om forhold, der forelå på afgørelsestidspunktet
 - 11.2. Klage over afgørelse – genoptagelse – klager indsender nye oplysninger om forhold, der vedrører perioden efter den oprindelige afgørelse
 - 11.3. Klage over afgørelse – genvurdering og genoptagelse

1. Indledning

Vejledningen har til formål at give et indblik i regler og praksis i forbindelse med en genvurdering (eller remonstration) af en arbejdsskadesag. Genvurderingen er Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings mulighed for, i forbindelse med en anke over en afgørelse til Ankestyrelsen, at genvurdere og ændre den afgørelse, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet, og som er påklaget.

Vejledningen indeholder blandt andet en beskrivelse af lovgrundlaget for genvurdering. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der er førsteinstans i behandlingen af sager efter lov om arbejdsskadesikring (arbejdsskadesikringsloven)¹⁾, lov om erstatning til værnepligtige m.fl. (værnepligtsloven)²⁾ og tidligere love på disse områder, har efter disse love ret og pligt til at genvurdere afgørelser, når afgørelserne ankes til Ankestyrelsen. Tilsvarende gælder i forhold til afgørelser efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (særloven for veteraner)³⁾.

Vejledningen indeholder endvidere en beskrivelse af de seks betingelser for genvurdering af afgørelser.

2. Lovgrundlag

Adgangen til at genvurdere afgørelser i arbejdsskadesager følger af arbejdsskadesikringslovens § 44, stk. 7-9. Tilsvarende gælder for afgørelser efter særloven for veteraner, jf. lovens § 4, og for afgørelser i sager om værnepligtige, jf. § 2, stk. 2 i værnepligtsloven, som begge henviser til klagereglerne i arbejdsskadesikringsloven.

Der er fastsat nærmere regler i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 1271 af 28. november 2019 om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser.

3. Kort om genvurdering

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan ændre en påklaget afgørelse, hvis den, der klager, kan få helt eller delvist medhold i klagen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan ved genvurderingen tage stilling til såvel faktiske og retlige som skønsmæssige elementer i afgørelsen. Det vil sige fejl vedrørende sagens faktiske omstændigheder (faktisk mangel), en mangelfuld eller forkert anvendelse af retsreglerne (retlig mangel) eller det skøn, der er foretaget i sagen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal træffe en indholdsmæssigt ændret afgørelse eller foretage en berigtigelse, hvis klageren gives helt eller delvist medhold i sine anbringender i klagen.

Rettidig klage

Et krav for at kunne genvurdere en afgørelse er, at klagen er modtaget rettidigt. Hvis der ikke er klaget rettidigt, kan der ikke ske genvurdering. Klagefristen er 4 uger fra *modtagelsen af afgørelsen*.

Betingelser for genvurdering

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tager stilling til en klage i forhold til genvurdering, skal det som det første altid påses, at rammerne og betingelserne for genvurdering (formalia) er opfyldt.

Når klagen er sendt direkte til Ankestyrelsen

I nogle tilfælde sendes klagen direkte til Ankestyrelsen. I disse tilfælde vil Ankestyrelsen sende sagen til behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, så genvurdering kan finde sted. Det fremgår af loven, at alle afgørelser, der påklages, først skal genvurderes af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ankestyrelsen kan først behandle klagen, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har genvurderet sagen.

Frist for genvurdering

Genvurderingen skal efter § 9 i bekendtgørelsen om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ske inden 4 uger efter klagefristens udløb. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i særlige tilfælde, herunder på grund af tilskadekomnes forhold, ikke kan nå at genvurdere afgørelsen inden for 4 uger, skal sagens parter have meddelelse om dette. Dette følger af bekendtgørelsens § 9, stk. 4, og af god forvaltningsskik. Det kan eksempelvis være, at der skal indhentes yderligere oplysninger til vurdering af, om der er en retlig eller faktisk fejl ved afgørelsen, eller til en ny vurdering af det udøvede skøn i afgørelsen. Sagens parter skal samtidig have besked om, hvornår genvurderingen kan forventes afsluttet.

Oversendelse til Ankestyrelsen

Sagen sendes til Ankestyrelsen, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan give klageren helt eller delvist medhold, eller hvis klagen ikke kan behandles, eksempelvis fordi klageren ikke har overholdt klagefristen. I oversendelsen til Ankestyrelsen begrundes Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvorfor der ikke kan træffes en ny afgørelse, og hvorfor der ikke kan gives klageren medhold. Inden oversendelsen vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring høre parterne over eventuelle nye oplysninger.

Retten til at få sagen udsat

Retten til at få udsat sagen efter forvaltningslovens § 21 gælder også under genvurderingen af sagen. Tilskadekomne kan eksempelvis få udsat sagen for at overveje den nærmere, drøfte sagen med sit fagforbund, advokat eller anden rådgiver.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal være tilbageholdende med at fortsætte sagsbehandlingen, hvis en af parterne har bedt om udsættelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan dog fastsætte en endelig frist for fremsendelse af partsbemærkninger af hensyn til den anden part, samt hvis den manglende fremsendelse af bemærkningerne unødigt forsinker sagen.

4. De seks betingelser for at genvurdere

En afgørelse og en klage er omfattet af reglerne om genvurdering i arbejdsskadesikringsloven, når

1. afgørelsen er truffet efter arbejdsskadesikringsloven, værnepligtsloven eller særloven for veteraner
2. klagen over afgørelsen er modtaget rettidigt
3. klagen er fra en klageberettiget person
4. klagen vedrører fejl eller det udøvede skøn i afgørelsen
5. der ikke er klaget af flere parter
6. afgørelsen, som der klages over, ikke tidligere er blevet genvurderet

Ad 1) Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal have **truffet afgørelse efter arbejdsskadesikringsloven, værnepligtsloven eller særloven for veteraner**. Hvis afgørelsen er truffet efter andre love, eksempelvis om begrænset aktindsigt efter forvaltningsloven, gælder lovens og bekendtgørelsens regler om genvurdering ikke, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal sende klagen direkte til Ankestyrelsen. Der er dog mulighed for at genvurdere en afgørelse efter andre end de nævnte love efter reglerne om ulovbestemt genvurdering.

Ad 2) Klagen skal være modtaget **rettidigt** inden for klagefristen.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring modtager en klage, der ikke er rettidig, sendes sagen til Ankestyrelsen med oplysning om, at klagen efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering ikke er modtaget rettidigt. Hvis Ankestyrelsen vurderer, at klagen alligevel var modtaget rettidigt, eller dispenserer fra overskridelsen af klagefristen, sender Ankestyrelsen sagen retur til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ad genvurdering. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ikke mulighed for selv at dispensere fra overskridelsen af klagefristen.

Klagefristen er 4 uger fra *modtagelsen af afgørelsen* uanset, hvilket land tilskadekomne opholder sig i. Er klagen indgivet ved digital meddelelse, er klagen rettidig, hvis den er fremkommet til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (alternativt Ankestyrelsen) inden midnat på fristdagen. Er der klaget ved fysisk brev, er klagen rettidig, hvis den er fremkommet inden kontortids ophør på fristdagen.

I forhold til hvornår den, der klager, må anses for at have *modtaget afgørelsen* fremgår det af Justitsministeriets vejledning af 26. juni 2018 om beregning af klagefrister, at ved fysisk post må myndigheden søge at afklare den almindelige leveringstid til pågældende destination og foretage et konkret skøn over, hvornår en afgørelse kan anses for at være kommet frem til en modtager, hvis det fysiske brev sendes til udlandet, Færøerne eller Grønland. Vurderingen af, om klagefristen er overholdt, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sendt sin afgørelse med fysisk post, vil således bero på et konkret skøn over, hvornår afgørelsen kan anses for at være kommet modtageren i hænde. I den forbindelse vil der kunne lægges vægt på oplysninger om, at afgørelsen først sent er kommet frem til tilskadekomne i udlandet.

Omvendt er det ved digital post muligt at registrere det nøjagtige tidspunkt for afsendelsen og modtagelsen. Derfor bør klagefristen regnes fra den dato, hvor meddelelsen er tilgængelig for modtageren i postløsningen, uanset hvilket tidspunkt på døgnet, meddelelsen modtages.

Ad 3) Klagen skal være sendt af en fysisk eller juridisk person, der er **berettiget til at klage** over afgørelsen. Det drejer sig om følgende:

- Tilskadekomne (eller dennes repræsentant)
- Efterladte (kan dog ikke klage over personlige ydelser til tilskadekomne, herunder godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne)
- Selskabet (ulykkesforsikringsselskab, selvforsikrede arbejdsgivere eller deres repræsentanter samt bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension i sager om erhvervssygdomme)
- Arbejdsgiver for så vidt angår afgørelsen om anerkendelse eller afvisning og afgørelser efter § 35, stk. 5, i arbejdsskadesikringsloven
- Arbejdsgiver, der ikke har tegnet en lovpligtig forsikring, som selv skal udrede en eventuel erstatning
- Forsikring & Pension, eller det forsikringsselskab, som Forsikring & Pension har bemyndiget dertil, i sager efter § 48, stk. 6, og §§ 52 og 54, jf. lovens § 46.

Ad 4) Klagen vedrører **faktiske, retlige eller skønsmæssige elementer i afgørelsen**. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tillige pligt til af egen drift at undersøge, om afgørelsen indeholder fejl vedrørende faktiske, retlige eller skønsmæssige elementer i den påklagede afgørelse, hvis der er forhold i sagen, som giver grund til det. Der skal derfor både ske genvurdering, når det i klagen er gjort gældende, at der er en faktisk eller retlig fejl i afgørelsen eller, at skønnet er forkert, og i de situationer, hvor tilskadekomne ikke selv er opmærksom på fejlen, men hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved behandlingen af klagen

opdager fejlen. Der henvises til afsnit 6, som nærmere forklarer, hvad der forstås ved faktiske og retlige fejl samt fejlbehæftet skøn.

Ad 5) Der må **ikke være klaget af flere parter**, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring normalt ikke vil kunne give begge parter medhold i deres klage. Hvis både tilskadekomne og arbejdsgiver eller selskabet har klaget, skal sagen sendes direkte til Ankestyrelsen uden genvurdering.

En undtagelse fra denne betingelse er, hvis parterne har klaget enslydende, altså eksempelvis at både tilskadekomne og forsikringsselskabet har klaget for at få årslønnen forhøjet med ATP-bidraget, som er blevet glemt ved fastsættelsen af årslønnen. I denne situation vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kunne give begge parter medhold i deres klage.

Det betyder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring normalt er nødt til at afvente klagefristens udløb for at få afklaret, om flere parter klager over afgørelsen. Det vil i praksis sige, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan genvurdere afgørelsen med det samme.

Parterne skal altid partshøres over den klage, der er modtaget på sagen og eventuelle yderligere relevante oplysninger. Der kan således først træffes afgørelse i sagen, når der er foretaget korrekt partshøring. Det gælder uanset, om der er tale om en ny, materiel afgørelse eller en afgørelse om at sende sagen til Ankestyrelsen.

Hvis en klage må anses for at være af hastende karakter, eksempelvis fordi tilskadekomne er dødeligt syg, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring straks genvurdere sagen, uden at afvente klagefristens udløb, og sende ny afgørelse herom til sagens parter. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at afgørelsen ikke skal ændres, sendes sagen straks til Ankestyrelsen. Denne procedure for sager af hastende karakter følger af § 10 i bekendtgørelse om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser. Hvis ikke det har været muligt at foretage eventuel partshøring, inden den nye afgørelse blev truffet, gøres det samtidig.

Ad 6) Hvis der **klages over genvurderingsafgørelsen**, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring straks sende sagen til Ankestyrelsen. I denne situation må Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke genvurdere sagen en gang til. Dette gælder også, hvis den nye klage kommer fra en anden part i sagen, idet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ellers vil skulle tage stilling til det eller de samme klagemaer flere gange.

5. Afgørelser, som indeholder flere delafgørelser

5.1. Der klages over hele afgørelsen

Der kan forekomme tilfælde, hvor der både klages over mén, erhvervsevnetab og anerkendelse. Hvis der eksempelvis er tvivl om en skade overhovedet skulle have været anerkendt, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ofte lade behandlingen af klagen over mén og erhvervsevnetabet afvente Ankestyrelsens stillingtagen til klagen over anerkendelsen, da en eventuel afvisning af skaden vil føre til, at klagen over mén og erhvervsevnetab udgår.

Hvis der klages over "afgørelsen", skal det som udgangspunkt betragtes som en klage over hele afgørelsen. Er klagemaet ikke nærmere afgrænset, eller er der tvivl om, hvad klager rent faktisk ønsker at klage

over, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring forsøge at afgrænse temaet i klagen. Indeholder klagen derimod alene argumenter om, at årslønnen er forkert fastsat, vil klagebehandlingen som udgangspunkt blive afgrænset til kun at vedrøre årslønnen. Se dog afsnit 4.4. om Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings pligt til efter omstændighederne af egen drift at undersøge, om afgørelsen indeholder fejl.

5.2. Der klages over den selvstændige afgørelse om anerkendelse

Hvis der klages over den selvstændige afgørelse af, om en anmeldt skade er omfattet af loven, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring først træffe afgørelse om de øvrige forhold i sagen, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse i klagen over anerkendelsesspørgsmålet. I denne situation vil sagens parter blive orienteret om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings videre behandling af spørgsmålet om godtgørelse og erstatning mv. efter loven vil afvente Ankestyrelsens afgørelse. I de sager, hvor en anerkendt arbejdsskadesag ankes, forventes Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at fortsætte oplysningen om varigt mén og tab af erhvervsevne, mens anerkendelsesspørgsmålet vurderes i Ankestyrelsen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan ikke træffe afgørelse om erstatning og godtgørelse m.v., før der foreligger en endelig afgørelse om anerkendelsesspørgsmålet. Er der kun klaget over en del af anerkendelsesspørgsmålet, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring dog træffe afgørelse om ret til ydelser for de dele af anerkendelsesspørgsmålet, som ikke er påklaget.

Adgangen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til at træffe selvstændige afgørelser om anerkendelse gælder alene for nye sager fra 1. januar 2020.

5.3. Der klages over enkelte dele af afgørelsen

Hvis der eksempelvis klages over en afgørelse om erhvervsevnetab, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kun finder grundlag for at genvurdere spørgsmålet om årslønnen, opstår spørgsmålet, om årslønnen kan genvurderes alene, herunder om der kan indhentes yderligere oplysninger, mens resten af afgørelsen oversendes til Ankestyrelsen, medmindre Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved behandlingen af klagen bliver opmærksom på, at andre dele af afgørelsen ikke er korrekt.

Et andet problem opstår, når klageren tydeligt kun klager over enkelte elementer i afgørelsen, eksempelvis tilkendelsestidspunktet ved en løbende erstatning for tab af erhvervsevne, men i øvrigt er tilfreds med resten af afgørelsen, jf. nedenfor.

Der er ikke noget problem ved at adskille afgørelser om mén og erhvervsevnetab, selvom disse spørgsmål er behandlet i samme afgørelse. Hvis der er klaget over begge dele og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kun finder grundlag for at revurdere eksempelvis mén-afgørelsen, sender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen om erhvervsevnetab til Ankestyrelsen og gør i oversendelsen til Ankestyrelsen opmærksom på, at spørgsmålet om mén bliver genvurderet.

Hvis der er klaget over flere delafgørelser, eksempelvis årsløn og erhvervsevnetabsprocent, kan klagebehandlingen deles op, hvis der gives medhold i klagen over årslønnen, men ikke i klagen over erhvervsevnetabsprocenten. Der kan derfor forekomme tilfælde, hvor genvurderingen fører til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer ny afgørelse om årsløn, mens klagen over erhvervsevnetabsprocenten oversendes til videre behandling i Ankestyrelsen.

Hvis det klart fremgår af klagen, at det kun er tilkendelsestidspunktet, årslønnen eller erhvervsevnetabsprocenten, der eksempelvis klages over, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring normalt lade sig binde af temaet i klagen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har dog altid mulighed for af egen drift at genvurdere andre elementer i afgørelsen, jf. afsnit 4.4.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder grundlag for at ændre en af delafgørelserne, der er klaget over, kan det dog betyde en ændring af beregningen af selve erstatningsbeløbet. Hvis det er tilfældet, beholdes hele sagen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, mens sagen genvurderes. Dele af afgørelsen sendes derfor ikke til Ankestyrelsen, før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har behandlet klagen samlet.

Hvis der kun er klaget over et delelement i afgørelsen, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring helt eller delvist kan give parten medhold i klagen, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en ny afgørelse med en ny klagefrist. Det vil således ikke være nødvendigt at sende de øvrige delelementer til Ankestyrelsen, da disse ikke er påklaget.

6. Fejl ved afgørelsen

6.1. Faktiske og retlige fejl

Afgørelsen genvurderes, hvis den påklagede afgørelse er omfattet af reglerne for genvurdering, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer ny afgørelse, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der er sket en **faktisk fejl**, der har haft betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og/eller
- 2) Der er sket en **retlig fejl**, der har haft betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse

Den retlige eller faktiske fejl skal have haft betydning for vurderingen af afgørelsen, før genvurderingen kan føre til en indholdsmæssigt ændret afgørelse.

Eksempler på faktiske fejl

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fejlagtigt afvist at anerkende en ulykke under tilskadekomnes arbejde med den begrundelse, at vedkommende var selvstændig og ikke havde tegnet forsikring. Dette var imidlertid forkert, da tilskadekomne ifølge anmeldelsen var antaget til arbejde i sit eget anpartsselskab og dermed omfattet af loven.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring trækker fra i méngodtgørelsen for en skade på højre knæ, da det af en lægeerklæring fremgår, at tilskadekomne havde en tidligere skade på knæet. Den tidligere skade var imidlertid på det andet knæ, hvorfor der ikke var grund til at trække fra i godtgørelsen.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter erstatningen for tab af erhvervsevne til mindre end 15 procent, da det fremgår af sagens oplysninger, at tilskadekomne fortsat arbejder på fuld tid hos samme arbejdsgiver. Tilskadekomne gør i klagen opmærksom på, at han/hun på grund af arbejdsskaden ikke kan påtage sig arbejde på akkord eller arbejde, der indebærer særlige tillæg, længere og derfor tjener 25 procent mindre.

Eksempler på retlige fejl

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ikke taget stilling til, hvorvidt der skal foretages et fradrag i erstatning eller godtgørelse efter § 12, stk. 2, på grund af en klar og symptomgivende, forudbestående sygdom.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ikke overholdt forpligtelsen til at oplyse sagen tilstrækkeligt (officialmaksimen), hvorefter de manglende oplysninger fremkommer i forbindelse med klagen.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har foretaget en utvivlsom fejlsvurdering i forhold til fast praksis, eksempelvis tilkendt 5 procent i godtgørelse for varigt mén for tab af alle fingre på højre hånd, der efter den vejledende méntabel vurderes til 25 procent i mén.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har behandlet en sag vedrørende en kvinde, der udfører tjeneste efter reglerne om værneret for kvinder efter lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl., i stedet for at anvende lov om arbejdsskadesikring.

6.2. Fejlbehæftet skøn

Afgørelsen skal også genvurderes, hvis der klages over skønnet i afgørelsen, og hvis den påklagede afgørelse er omfattet af reglerne for genvurdering. Afgørelsen ændres, hvis det udøvede skøn, som der klages over, har haft indholdsmæssig betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er enig i, at skønnet er forkert. Hvis det udøvede skøn ikke har haft betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, eller hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastholder skønsvurderingen, skal klagen i stedet sendes til behandling i Ankestyrelsen.

Når der er klaget over skønnet, betyder det, at der ikke i klagen er henvist til retlige eller faktiske fejl ved afgørelsen. Der er i stedet klaget over, at den konkrete vurdering (skønnet) af sagens oplysninger er endt med et resultat, som klageren er utilfreds med. At klageren ikke er enig i skønnet er ikke i sig selv en saglig begrundelse for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til at ændre det påklagede skøn.

Det beror på en konkret vurdering, om der er et sagligt grundlag for at ændre skønnet i en afgørelse, hvor mange forhold ofte skal afvejes over for hinanden. En anderledes afvejning af et konkret forhold kan begrunde et andet skønsmæssigt resultat ved genvurderingen. Det er således vurderingen af det konkrete udøvede skøn, der er grundlaget for genvurderingen.

Eksempler

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved en afgørelse af méngrad skønsmæssigt vurderet, at halvdelen af de nuværende gener i venstre knæ overvejende sandsynligt skyldes forudbestående gener i knæet og dermed andre forhold end arbejdsskaden. Der fratrækkes derfor halvdelen af det samlede mén. Ved fornyet gennemgang af sagsakterne som følge af en klage over fradragets størrelse, vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at det oprindelige fratræk for forudbestående gener er sat for højt og nedsætter derfor fratrækket til en fjerdedel.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i en afgørelse vurderet et vansir i hovedet på baggrund af en detaljeret beskrivelse af et vansir i en speciallægeerklæring og et sort-hvid foto som ikke skæmmende. Det varige mén vedrørende vansiret bliver derfor vurderet til at være mindre end 5 procent, jf. punkt H. 1. i méntabellen. Med klagen sender tilskadekomne et farvefoto af vansiret og det fremgår heraf, at det er mere skæmmende ar med misfarvning. Herefter bliver vansiret vurderet til at være omfattet af punkt H. 2. i méntabellen, og tilskadekomne får tilkendt et varigt mén på 10 procent.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved en afgørelse om varigt mén vurderet ménet til 8 procent for forandringer i skulderleddets rotatorsener med daglige belastningsudløste smerter og let nedsat be-

vægelighed efter punkt D. 1.5.11. i méntabellen. Som følge af en klage gennemgår Arbejdsmarkedets Erhvervssikring de lægelige akter igen og vurderer, at der er normal bevægelighed i skulderen. Ménet bliver ved en genvurdering fastsat til 5 procent for forandringer i skulderleddets rotatorsener med daglige, belastningsudløste smerter og normal bevægelighed efter punkt D. 1.5.10.

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved en afgørelse om tab af erhvervsevne skønsmæssigt vurderet tabet til mindre end 15 procent. Tilskadekomne var under uddannelse til veterinærsygeplejerske, da skaden skete og har fået tilkendt 25 procent i godtgørelse for varigt mén i højre arm. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i afgørelsen, på baggrund af oplysninger fra Uddannelsesguiden, lagt til grund, at tilskadekomne ville kunne tjene cirka 300.000 kroner om året, hvis arbejdsskaden ikke var sket. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønnede også, at tilskadekomne efter skaden kunne varetage et arbejde med en indtjening på cirka 270.000 kroner om året. Ved en ny gennemgang af sagen ændrede Arbejdsmarkedets Erhvervssikring det samlede skøn af erhvervsevnetabet til 15 procent. Der blev lagt vægt på skadens art og omfang, og at tilskadekomne uden arbejdsskaden ville kunne have tjent cirka 323.000 kroner om året. Den ændrede vurdering skyldtes, at tilskadekomnes specialområde har en højere indkomst for nyuddannede end for veterinærsygeplejersker generelt.

7. Der kan helt eller delvist gives medhold i klagen – genvurdering fører til ændret afgørelse

Sagen genvurderes, og der træffes en ny afgørelse, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ud fra indholdet af klagen kan give den, der klager, helt eller delvist medhold i klagen og ændrer afgørelsens indhold, fx méngradens størrelse. Her gælder reglerne i forvaltningsloven om begrundelse, klagevejledning mv. Det anses ikke som helt eller delvist medhold, hvis alene begrundelsen for afgørelsen ændres.

En genvurderingsafgørelse har virkning fra tidspunktet for den indklagede afgørelse.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil skrive i afgørelsens begrundelse, hvorfor der var grundlag for at genvurdere den oprindelige afgørelse, for eksempel at der ved en fejl ikke er lagt ATP-bidrag til årslønnen, eller at der er foretaget en ny vurdering af skønnet i den påklagede afgørelse.

Hvis der kan gives helt eller delvist medhold i klagen, og hvis de formelle betingelser for genvurdering er opfyldt, skal sagen alligevel oversendes til Ankestyrelsen, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke ændrer det materielle indhold af afgørelsen. I denne situation vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved oversendelsen af sagen uddybe begrundelsen for, at den oprindelige afgørelse fastholdes.

8. Berigtigelse – oplagte skrive- og regnefejl eller upræcis begrundelse

Ifølge retsplejelovens § 221, stk. 1, kan en domstol til enhver tid i embeds medfør eller efter begæring berigtige skrivefejl, som er indløbet i henseende til ord, navne eller tal, blotte regnefejl samt sådanne fejl og forglemmelser, som alene vedrører udfærdigelsens form.

Den offentlige forvaltnings adgang til at berigtige afgørelser sker efter samme principper som for dommes og kendelsers vedkommende.

Hvis der er begået oplagte skrive- og regnefejl, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kunne berigtige afgørelsen ved at rette disse fejl i en ny og supplerende afgørelse. Det øvrige indhold af den oprindelige afgørelse har fortsat retsvirkning, og berigtigelsen præciserer alene forhold i denne afgørelse. Der gives ikke en ny klagefrist.

Berigtigelse er alene en mulighed for at korrigere fejl, som kan give anledning til misforståelse af den oprindelige i øvrigt korrekte afgørelse. Berigtigelse kan **ikke** anvendes, hvis afgørelsen er mangelfuld, eksempelvis med begrundelsesmangler, eller hvis en rettelse af fejlen vil ændre på det materielle indhold i afgørelsen – berigtigelse kan alene supplere den oprindelige afgørelse.

Berigtigelse giver her mulighed for at rette visse fejl, selvom der ikke er indgivet en rettidig klage.

Eksempler, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan berigtige oplagte fejl:

- Der er tilkendt 10 procent i godtgørelse for varigt mén, og det er ved en skrivefejl anført, at der skal udbetales 898 kroner og ikke 89.850 kroner (2019 – niveau).
- Der er tilkendt 15 procent i erstatning for tab af erhvervsevne, men beløbet, der skal udbetales, er ikke anført.
- I afgørelsen står, at årslønnen er fastsat til 20.000 kroner, hvor den skulle have været 200.000 kroner. Erhvervsevnetabet er dog udregnet korrekt med 200.000 kroner som årsløn.

Berigtigelsen ændrer ikke på retsvirkningerne af den oprindelige afgørelse.

Upræcis, men ikke fejlagtig begrundelse

Hvis resultatet i afgørelsen (eksempelvis tilkendt 10 procent i godtgørelse for varigt mén) er korrekt, men det viser sig, at begrundelsen er upræcis, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke træffe en ny afgørelse (genvurderingsafgørelse), men har i stedet mulighed for at give en uddybende begrundelse for, hvorfor klageren ikke kan gives helt eller delvist medhold, herunder præcisere begrundelsen for den oprindelige afgørelse i oversendelsen til Ankestyrelsen. Dette kan således indgå i Ankestyrelsens behandling af sagen og eventuelt føre til, at den der klager, vælger at trække klagen.

9. Særligt om tilsidesættelse af garantiforskrifter

Ved tilsidesættelse af en garantiforskrift, eksempelvis undladelse af at høre en part over væsentlige oplysninger, skal det altid overvejes, om sagen skal genvurderes, eller om tilsidesættelsen af forskriften er af så væsentlig og afgørende karakter for afgørelsens udfald, at det skal føre til ugyldighed af afgørelsen og dermed til en genoptagelse på ulovbestemt grundlag i stedet for genvurdering.

En manglende eller direkte fejlagtig begrundelse i en afgørelse vil typisk medføre ugyldighed. Det skal derfor vurderes, om en fejlagtig begrundelse skal medføre, at afgørelsen genoptages på ulovbestemt grundlag, selvom klagen er modtaget indenfor klagefristen i de tilfælde, hvor begrundelsen i afgørelsen ikke blot er utilstrækkelig, men direkte fejlagtig. Der vil altid være tale om en konkret vurdering i lyset af fejlens karakter, herunder hvilken betydning fejlen har haft for afgørelsens udfald. Som udgangspunkt vil en direkte fejlagtig begrundelse være en tilsidesættelse af garantiforskriften i forvaltningslovens § 24 (begrundelseskravet), hvorfor afgørelsen vil være ugyldig.

Retsvirkningerne af afgørelsen indtræder først, når den korrekte afgørelse træffes. Den afgørelse, der ophæves som ugyldig, har ingen retsvirkning.

10. Der fremkommer nye oplysninger i sagen

Det er i forvaltningsretten almindeligt antaget og accepteret, at en part ikke er afskåret fra at fremføre nye argumenter under sagsbehandlingen, herunder heller ikke i forbindelse med en klage over en afgørelse. Forvaltningen er som følge af officialmaksimen forpligtet til at inddrage nye forhold, hvis disse forhold har betydning for, at den materielt rigtige afgørelse kan træffes.

Hvis der sendes nye oplysninger med klagen, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til, om disse har betydning for den trufne afgørelse.

Hvis det er åbenbart, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring burde have indhentet en bestemt oplysning, som nu er fremkommet ved klagen, så er pligten til at oplyse sagen tilstrækkeligt ikke overholdt, hvilket er en retlig fejl, jf. afsnit 6.1. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor lade oplysningen indgå i genvurderingen af afgørelsen.

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at klagen er omfattet af genvurderingspligten, kan yderligere oplysninger indhentes med henblik på at belyse klagen. Disse oplysninger kan både være oplysninger, som der tidligere har været oplyst om, eller det kan være helt nye oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke tidligere har haft kendskab til. Hvis der indhentes nye oplysninger i sagen, skal sagens parter partshøres over disse.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan enten

- 1) fastholde den oprindelige afgørelse og sende sagen med klagen til Ankestyrelsen, hvis afgørelsen, efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, ikke er behæftet med fejl eller et forkert udøvet skøn, eller
- 2) ændre afgørelsen, fordi afgørelsen var behæftet med fejl eller et forkert udøvet skøn.

Ofte vil det dog være mere tvivlsomt, om de nu fremkomne oplysninger er udtryk for, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har begået en fejl ved ikke tidligere at have indhentet oplysningerne. Der kan altid tilføjes yderligere oplysninger til en sag, men det er kun Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings opgave at indhente tilstrækkelige oplysninger til at træffe en korrekt afgørelse. Så længe de oplysninger, der forelå på tidspunktet for afgørelsen, må anses for at være tilstrækkelige til at træffe en korrekt afgørelse, vil nye oplysninger i sig selv ikke betyde, at der har været en fejl ved afgørelsen.

11. Afgrænsning mellem genvurdering og genoptagelse ved nye oplysninger

I klageperioden kan henvendelser fra parterne betragtes som en klage over afgørelsen, en anmodning om genoptagelse eller begge dele, hvis der i henvendelsen er henvist til oplysninger, som ikke har været en del af det tidligere afgørelsesgrundlag.

De nye oplysninger skal vedrøre forhold, der forelå på tidspunktet for den afgørelse, der klages over for at kunne medføre en ændret afgørelse i forbindelse med genvurderingen. Vedrører de nye oplysninger forhold efter afgørelsen, der klages over, kan oplysningerne medføre, at sagen skal genoptages, hvis betingelserne for genoptagelse er til stede.

Eksempel: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om tabet af erhvervsevne baseret på tilskadekomnes erhvervsmæssige forhold på afgørelsestidspunktet. 3 uger efter modtager Arbejdsmarkedets Erhvervssikring en klage over afgørelsen, og tilskadekomne oplyser, at han nu er tilkendt førtidspen-

sion. Denne sag vil efter omstændighederne kunne genoptages, men betyder ikke i sig selv, at den trufne afgørelse er forkert.

11.1. Klage over afgørelse – genvurdering – klager indsender nye oplysninger om forhold, der forelå på afgørelsestidspunktet

I langt de fleste tilfælde bliver der klaget over indholdet i afgørelsen. Vedrører de nye oplysninger forhold, der allerede var indtruffet på afgørelsestidspunktet, og indebærer de i øvrigt, at afgørelsen er mangelfuld eller forkert, ændres afgørelsen i overensstemmelse med de nye oplysninger.

Genvurderingsafgørelsen har virkning fra tidspunktet for den oprindelige afgørelse. Det betyder, at den oprindelige afgørelses elementer om tilkendelsestidspunkt og kapitaliseringsfaktorer ikke ændres ved en genvurderingsafgørelse, uanset om der kommer nye oplysninger om, at tilskadekomne for eksempel har haft fødselsdag efter den oprindelige afgørelse. Nye oplysninger om disse forhold får således ingen betydning for genvurderingsafgørelsen.

11.2. Klage over afgørelse – genoptagelse – klager indsender nye oplysninger om forhold, der vedrører perioden efter den oprindelige afgørelse

Hvis klagen vedrører oplysninger om nye forhold eller oplysninger, der vedrører perioden efter afgørelsestidspunktet, og disse oplysninger ikke kunne være tilvejebragt i forbindelse med afgørelsen, betragtes klagen som en anmodning om genoptagelse.

For at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan genoptage en afgørelse, kræver det, at oplysningerne, der nu er fremført, er oplysninger, som ikke forelå eller kunne være tilvejebragt, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf afgørelse.

Der vil i denne situation være tale om genoptagelse efter loven, da der ikke på tidspunktet for afgørelsen forelå retlige eller faktiske fejl, og der ikke ved afgørelsen er udøvet et forkert skøn over de faktiske forhold. Derfor vil den indklagede afgørelse ikke være omfattet af genvurderingsreglerne. Der henvises i øvrigt til Arbejdstilsynets vejledning om genoptagelse af sager efter lov om arbejds-skadesikring.

11.3. Klage over afgørelse – genvurdering og genoptagelse

Vedrører de nye oplysninger både oplysninger om forhold, der forelå på tidspunktet for den oprindelige afgørelse og perioden efter afgørelsen, kan der efter omstændighederne blive tale om både genvurdering og genoptagelse.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring behandler i sådanne situationer først sagen som en genoptagelse med udgangspunkt i de nye oplysninger om perioden efter afgørelsen. Når der er truffet afgørelse i genoptagelses-sagen, undersøges det, om klageren fortsat ønsker at opretholde klagen over den oprindelige afgørelse.

Arbejdstilsynet, den 2. januar 2020

SØREN KRYHLMAND

/ Helle Klostergaard Christensen

- 1) Lovbekendtgørelse nr. 977 af 9. september 2019 om arbejdsskadesikring.
- 2) Lovbekendtgørelse nr. 284 af 14. marts 2013 med senere ændringer om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl.
- 3) Lov nr. 336 af 4. april 2014 med senere ændringer om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.